

Tips voor effectief selecteren in poot aardappelen

Met een **scherpe blik** het gewas in

Pootgoed selecteren vereist een grote dosis concentratie en nauwkeurigheid. Maar ook een slimme aanpak. Wie goed in de gaten houdt waar de onzichtbare gevaren liggen kan een hoop ellende voorkomen. Tips voor zorgvuldig selecteren.



Afwijkende planten moeten compleet uit de grond worden gegraven, dus inclusief de moederknoel. Een tuinharkje (of een kleine hak) is daarbij handig. Afwijkende planten moeten compleet uit de grond worden gegraven, dus inclusief de moederknoel. Een tuinharkje (of een kleine hak) is daarbij handig.

TIP: Begin op tijd

Begin al met selecteren zodra de eerste planten elkaar in de rij raken. Dit voorkomt tijd-nood verderop in het seizoen. Vooral op bedrijven met veel (selectie-)werk wil dit nog wel eens voorkomen. Bij een late start moeten alle zeilen bijgezet worden om het areaal voor de keuring schoon te krijgen.

Soms zijn zieke planten (of opslagplanten) ook deels al onder gezonde planten verdwenen. Dit maakt het selectiewerk aanmerkelijk moeilijker. Ook is vroeg selecteren veel minder vermoeiend. De bladmassa is nog niet zo groot, waardoor het lopen minder zwaar is. Daarnaast is de uit te graven massa veel kleiner. Ook kan er veel gemakkelijker met een selectiewagen door het gewas gereden worden.

TIP: Zorg voor een luisvrij gewas

Selecteer altijd in een bladluisvrij gewas. Bladluizen die van uitgestoken planten vallen, kunnen gezonde planten besmetten. Controleer daarom een paar dagen voor selectie of er bladluizen in het perceel voorkomen. Kijk daarbij vooral langs de randen van het perceel op de onderste bladeren van de planten. Daar is de kans het grootst dat u ze vindt. Voer – zo nodig – een bespuiting uit tegen luizen. Een eenvoudige controle op luizen is het afkloppen van enkele planten op een stuk wit karton. Eventuele luizen zijn dan meteen zichtbaar

TIP: Kies een vast punt

Begin bij voorkeur op een vast punt met selecteren. Dit voorkomt dat er per ongeluk rijen worden overgeslagen. Probeer bij een tweede selectieronde in tegengestelde richting door het gewas te lopen. Wilt u een snelle controle op eventuele primaire besmettingen? Loop dan eerst langs boom- en struikranden. Luizen komen hier vaak het eerst het perceel binnen. Let ook op naastliggende consumptiepercelen. Ook hier kunnen primaire besmettingen vandaan komen. Selecteer eventueel 30 tot 40 rijen in dit perceel mee.

TIP: Zon in de rug

Probeer zo mogelijk bij bewolkt en donker weer te selecteren. Virusziekten zijn dan (m.u.v. bladrol) het gemakkelijkst te herkennen. Blijft het lange tijd zonnig, probeer dan in ieder geval zo veel mogelijk van de zon af te selecteren. Zet daarbij een pet of zonneklep op (of een parasol op een selecteerwagentje). Hierdoor heeft u het beste zicht op eventuele virusziekten. Kijk bij het selecteren een paar



Bij het gebruik van een selectiekar worden de uitgegraven planten nog vaak los op de wagen gelegd. Of erger: erop gegooid, hetgeen het risico van besmetting fors verhoogt!

meter voor u uit; dit is het minst vermoeiend voor de ogen.

Selecteer later in het seizoen – wanneer er meer bacterieziekten opduiken – bij voorkeur ‘vooruit in de rij’. Bacterieziekten manifesteren zich namelijk vooral onderin het gewas.

TIP: Tussen 9 en 4 uur

Het beste tijdstip voor de selectie hangt vooral af van de ziekten die in het gewas zitten. Bladrol is bijvoorbeeld goed zichtbaar bij zonnig weer. Ook eventueel bacterieziekten valt dan goed op; deze planten gaan dan slap hangen. Mozaiek valt het beste op bij windstil, donker weer. In algemene zin kan het best tussen 9 en 4 uur geselecteerd worden. Daarvoor en daarna tonen de planten iets ‘spitser’ waardoor ziekten moeilijker te herkennen zijn.

TIP: Begin- en eindpunt

Wie met een selectiewagen selecteert, probeert de machine zo recht mogelijk voor de nieuwe rij te dirigeren. Hierdoor ontsnappen de eerste meters van een rij vaak aan de aandacht. Keurmeesters vinden hier vaak de meeste zieke planten. Bij lopend selecteren gebeurt vaak het omgekeerde. Wie met een zware zak vol zieke planten het einde van een rij nadert, wil een zieke plant nog wel eens over het hoofd zien.

TIP: Compleet uitgraven

Afwijkende planten moeten compleet uit de

grond worden gegraven, dus inclusief de moederknoel. Een tuinharkje (of een kleine hak) is daarbij handig. De zieke planten moeten vervolgens in een luisdichte zak (bv. kunstmestzak) worden gestopt. Zet volle zakken minimaal 50 meter uit de perceelsrand. Luizen kunnen namelijk in de zak een grote populatie ontwikkelen en het perceel alsnog vanuit de zak primair besmetten. Bij het gebruik van een selectiekar worden de planten nog wel eens los op de wagen gelegd. Of nog erger: gegooid. Dit verhoogt de kans op besmetting aanzienlijk!

TIP: Gebruik schone kleding

Maak kleding schoon als u van het ene naar het andere pootgoedperceel gaat. Goed schoonspoelen (van regenkleding of -pijpen) is normaliter voldoende om besmetting van gezond planten te voorkomen. Is er geen water in de buurt, dan kan een bloemenspuit met Halamid-oplossing uitkomst bieden. Maak ook de selectiewagen minimaal bezemschoon.

TIP: Planten merken

Overweeg om bij veel selectiewerk (door grote oppervlakten, veel zieke planten of weinig selecteurs) zieke en afwijkende planten te merken met een verfspuit. Als de selecteur geen planten hoeft uit te graven, dan kan hij veel vlugger werken. Het uitgraven en verzamelen van de planten kan door anderen worden gedaan. ■